

ARSENAL

Magazyn broni w Warszawie, który został zdobyty w noc wybuchu powstania listopadowego.

Lekcja 15

Temat: Powtórzenie wiadomości.

USTAL CHRONOLOGICZNĄ KOLEJNOŚĆ WYDARZEŃ

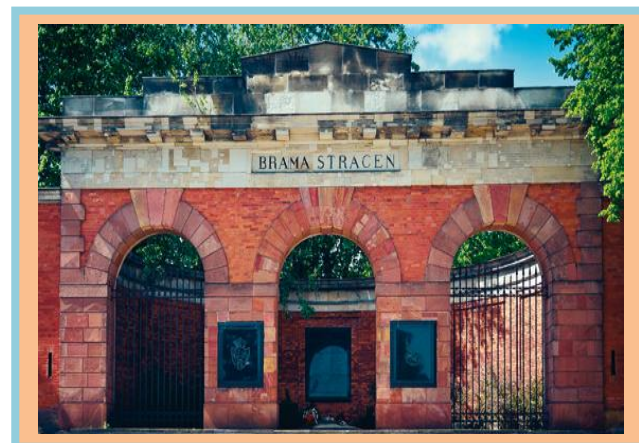
- Wybuch powstania listopadowego.
 - Nadanie statutu organicznego królestwu polskiemu.
 - Zawiązanie spisku podchorążych.
 - Rozpoczęcie powstania krakowskiego.
-
- Zawiązanie spisku podchorążych (1828 r.).
 - Wybuch powstania listopadowego (29 na 30 listopada 1830 r.).
 - Nadanie statutu organicznego królestwu polskiemu (1832 r.).
 - Rozpoczęcie powstania krakowskiego (luty 1846 r.).

USTAL CHRONOLOGICZNĄ KOLEJNOŚĆ WYDARZEŃ

- Wielka Emigracja.
 - Wiosna Ludów.
 - Detronizacja cara Mikołaja I przez sejm Królestwa Polskiego.
 - Nadanie konstytucji Królestwu Polskiemu.
-
- Nadanie konstytucji Królestwu Polskiemu (27 XI 1815).
 - Detronizacja cara Mikołaja I przez sejm Królestwa Polskiego (25 stycznia 1831 r.).
 - Wielka Emigracja (1830-1831).
 - Wiosna Ludów w Europie (1848 - 1849).

Wymień przyczyny powstania **CYTADELI**:

- Dążenie Rosjan do sprawowania kontroli nad Warszawą.
- Klęska powstania listopadowego i nasilenie represji wobec Polaków.
- Powstanie miejsca, w którym więziono osoby podejrzewane o działania przeciwko rosyjskiej władzy.

Ciężkie roboty na zesłaniu, często wykonywane w trudnych warunkach.
(**KATORGA**)

STATUT ORGANICZNY – dokument, który po upadku powstania listopadowego zastąpił konstytucję Królestwa Polskiego.

KONSPIRACJA – tajna, nielegalna działalność skierowana przeciwko władzy

Nazwisko ostatniego wodza naczelnego powstania listopadowego - (**MACIEJ RYBIŃSKI**)

Nazwisko polskiego poety doby romantyzmu - (**JULIUSZ SŁOWACKI**)

Działacz emigracyjny, twórca Komitetu Narodowego Polskiego, historyk - (**JOACHIM LELEWEL**)

Imię rosyjskiego feldmarszałka, zdobywcy Warszawy, namiestnika Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego - (**IWAN PASKIEWICZ**)

Nazwa ziem polskich znajdujących się pod zaborem austriackim - (**GALICJA**).

Nazwisko założyciela Towarzystwa Patriotycznego skazanego na więzienie, w którym spędził ponad czterdzieści lat- (**IGNACY ŁUKASIEWICZ**)

WIOSNA LUDÓW

- Polacy walczyli w okresie **Wiosny Ludów** na Węgrzech (1848), w państwach włoskich (1848 - 1849), w państwach niemieckich (1848 - 1849)
- W okresie **WIOSNY LUDÓW w Wielkopolsce (1847 - 1848)** Polacy walczyli pod **Sokołowem i pod Miłosławiem**.

Wiosna Ludów na ziemiach polskich. Wybuch powstania w zaborze pruskim: – 1847 r. Wiosna Ludów w Galicji: 17 marca 1848 r. – w Krakowie utworzono Komitet Narodowy współpracujący z Mierosławskim.

PRZYCZYNA

Łamanie Konstytucji przez cara Aleksandra I, zapowiedź zmiany ustroju Królestwa Polskiego.

PRZYCZYNA

Dążenie do wybuchu powstania Przeciwko trzem zaborcom, dążenie do uzyskania niepodległości przez Polaków.

DZIAŁALNOŚĆ BRACI NIEMOJOWSKICH

POWSTANIE KRAKOWSKIE (luty 1846)

SKUTEK

Areszt domowy braci Niemojowskich, Niezwolywanie sejmu przez cara przez kolejnych 5 lat.

SKUTEK

Włączenie Krakowa do Austrii.

RABACJA - wystąpienia chłopów przeciwko szlachcie w Galicji w 1846 r.; wydarzenia te nazywane są również **RZEZIĄ GALICYJSKĄ**.

ROMANTYZM -prąd literacki i artystyczny na ziemiach polskich w pierwszej połowie XIX w.

NOC PASKIEWICZOWSKA – nazwa okresu po upadku powstania listopadowego pochodząca od nazwiska zdobywcy Warszawy; nastąpiły wówczas represje wobec Królestwa Polskiego.

HOTEL LAMBERT – powstały w 1831 roku monarchistyczny obóz konserwatywno liberalny działający na emigracji po powstaniu listopadowym, skupiał głównie bogate kręgi społeczeństwa Wielkiej Emigracji. Politycznie opierał się na postanowieniach Konstytucji 3 Maja. Liczył na interwencję państw zachodnich w sprawie polskiej. Kierował nim **KSIĄŻE ADAM JERZY CZARTORYSKI**, a po jego śmierci syn Władysław Czartoryski. Nazwa wzięła się od siedziby księcia w Paryżu, pałacu znajdującego się na Wyspie św. Ludwika.

WAŻNE NAZWISKA

JOACHIM LELEWEL - stał na czele Komitetu Narodowego Polskiego, wybitny historyk.

KRZYSZTOF MRONGOWIUSZ - badacz Kaszubów i Mazurów, propagator polskości, pastor i wykładowca w szkołach Gdańska i Królewca.

ADAM MICKIEWICZ - poeta, jeden z najważniejszych przedstawicieli polskiej kultury pierwszej połowy XIX w., w młodości zaangażowany w działalność Towarzystwa Filomatów.

EMILIA PLATER - bohaterka powstania listopadowego walcząca na Litwie.

JÓZEF CHŁOPICKI HERBU NIECZUJA – generał, uczestnik insurekcji kościuszkowskiej, wojen napoleońskich, powstania listopadowego, baron cesarstwa, baron w Królestwie Kongresowym w 1820 roku.

FRYDERYK CHOPIN - wybitny polski pianista i kompozytor, żył w pierwszej połowie XIX w.

TOMASZ ZAN - jeden z założycieli Towarzystwa Filomatów.

Skutki wydarzenia przedstawionego na obrazie Wojciecha Kossaka
„Sowiński na szanłcach Woli”

- Rzeź mieszkańców Woli
- Klęska powstania listopadowego
- Wzrost represji władz rosyjskich wobec Polaków

EMISARIUSZ – tajny wysłannik polityczny, którego celem jest zebranie informacji o sytuacji na danym terenie.

POWSTANIE LISTOPADOWE

Miejscowości związane z walkami w okresie powstania **OSTROŁĘKA, DĘBE WIELKIE**

Polacy po klęsce powstania listopadowego wyemigrowali do **FRANCJI, WIELKIEJ BRYTANII, BELGII.**

Towarzystwo Demokratyczne Polskie [TDP] – organizacja polityczna. Jedno z najważniejszych stronnictw politycznych Wielkiej Emigracji, zostało utworzone w Paryżu 17 marca 1832.

WITOLD HELTMAN, LUDWIK MIEROSŁAWSKI - działacze organizacji politycznej.

WAŻNE DATY

1807-utworzenie Księstwa Warszawskiego

1815-kongres Wiedeński, powstaje Królestwo Polskie pod zwierzchnictwem Rosji

1828 – Sprzysiężenie Podchorążych: spisek mający na celu opracowanie walki zbrojnej o niepodległość, na czele **PIOTR WYSOCKI**

29-30 listopada 1830 wybuch powstania – zdobycie Belwederu (ucieczka **KSIĘCIA KONSTANTEGO**), następnie Warszawy; dyktatorem powstania **JÓZEF CHŁOPICKI**

25 stycznia 1831 detronizacja cara **MIKOŁAJA**

Powstanie w Krakowie (**luty 1846**) – klęska powstańców, Kraków wcielony do Austrii

1848 - Wiosna Ludów reforma uwłaszczenia chłopów w Galicji (ogłoszona przez **GUBERNATORA FRANZA VON STADIONA**) pokrzyżowała plany zrywów niepodległościowych w zaborze austriackim.

1848 powstanie w Wielkopolsce dowodzone przez **LUDWIKA MIEROSŁAWSKIEGO** również zakończone klęską

RABACJA GALICYJSKA – krwawy bunt chłopów przeciwko szlachcie w Galicji dowódcą **JAKUB SZELA**

1860-zjednoczenie Włoch

1861-1865-wojna secesyjna w USA

1863-64 powstanie styczniowe

1867-przekształcenie Cesarstwa Austriackiego w Cesarstwo Austro-Węgierskie

1866 - 1871-zjednoczenie Niemiec pod przewodnictwem Prus.

W miejsce rozwiązanego w 1813 roku **Związku Reńskiego** utworzono **Związek Niemiecki** (1815), pod przewodnictwem cesarza Austrii. **18 stycznia 1871**, w pałacu wersalskim doszło do proklamacji Cesarstwa Niemieckiego. Wilhelm I koronował się na cesarza II Rzeszy. W skład zjednoczonych ziem niemieckich nie weszła Austria.

ZGADNIJ CO TO ZA MIASTO?

POWODZENIA NA SPRAWDZIANIE !